

POLITIET

**Kommunane i Hordaland og Sogn og Fjordane
Fagforeiningar i Vest politidistrikt**

VEST POLITIDISTRIKT

Kopi: Fylkesmennene i Hordaland og Sogn og Fjordane,
Fylkesordførarane i Hordaland og Sogn og Fjordane

Dykkar referanse:

Vår referanse:
201606272-1

Stad, Dato
Bergen, 21.10.2016

INNBYDING TIL HØYRING - VEST POLITIDISTRIKT SIN TENESTESTADS- OG TENESTEEININGSSTRUKTUR

Det vises til fullmakt frå Det Kongelige Justis- og beredskapsdepartement som gjeld delegering av myndigheit til å fastsetje endringar i organisasjonsstrukturen til politiet etter politilova § 16, 3. ledd til Politidirektoratet av 18. februar 2016 ref. 16/227 og oppdragsbrev frå Politidirektoratet til Politimeistarane av 1. juni 2016 ref. 2016/01157, punkt 3.3, 3. avsnitt, siste kulepunkt og punkt 4.2, 3. kulepunkt.

Kommunane i Hordaland og Sogn og Fjordane inviterast med dette til høyring med 6 vekers frist om politimeisteren sitt forslag til endring av tenestestad- og tenesteeiningsstruktur i Vest politidistrikt.

Høyringsfristen er satt til torsdag 1. desember kl. 2359. Høyrings svar sendast Politimeisteren i Vest politidistrikt.

Politimeisteren skal innhente synspunkt frå kommunane og arbeidstakarorganisasjonane lokalt før tilråding sendast til Politidirektoratet.

Kommunane skal og kunne uttale seg om geografiske endringar i dei geografiske driftseiningane sine ansvarsområde. Kommunane skal og kunne seie noko om eventuelle endringar i lokaliseringa av leinga i dei geografiske driftseiningane, dersom lokalisering av driftseiningane si leing vil føre til ei vesentleg flytting av arbeidsplassar.

Mål for Nærpolitireforma

Justis- og beredskapsdepartementet har vedteke følgjande effektmål i sitt oppdragsdokument om nærpolitireforma:

- Eit politi som er meir tilgjengeleg og til stade med god lokal forankring og samhandling
- Eit meir einsarta politi som leverer like polititenester med betre kvalitet i heile landet
- Eit politi med meir målretta innsats på førebygging, etterforskning og beredskap
- Eit politi med betre kompetanse og kapasitet, som deler kunnskap og lærer av erfaringar
- Eit politi som skapar betre resultat i ein kultur prega av openheit og tillit

Vest politidistrikt

Politimeisteren
Post: Postboks 285 Sentrum, 5804 BERGEN
Besøk: Allehelgensgate 6

Tlf: 55 55 63 00
Faks: 55 55 65 50
E-post: post.vest@politiet.no

Org. nr.:
Giro:
www.politi.no

- gjennom god leiing og aktivt medarbeidarskap
- Eit politi som arbeider meir effektivt ved å ta i bruk betre metodar og ny teknologi

Tenestetilbodet ved tenestestadene

Tenestestadene er ein politistasjon eller lensmannskontor, og skal ivareta følgjande kvalitetskrav:

- Ta imot meldingar, søknader og andre førespurnader, samt gje publikum rettleiing om politiets tenestetilbod
- Bidra til eit kvalitativt løft for etterforskningsarbeidet
- Tenestestadane skal ha fleksible opningstider som gjer det mogleg å få gjort tenester hos politiet utanfor kontortid minst ein dag i veka
- Tenestestadane lokaliserast slik at minst 90 % av innbyggjarane i politidistriktet har maksimalt 45 minuttar køyretid til næraste tenestestad

Leiar av tenestestad kan vere lensmann eller politistasjonssjef.

Oppgåver som ligg til tenesteeiningane

Tenesteeiningane er eit geografisk område som kan ha fleire tenestestader og skal ivareta følgjande oppgåver:

- Levere ressursar til vakt- og patruljetenesta
- Ha publikumsekspedisjon
- Kriminalitetsførebyggande arbeid
- Etterforske det store fleirtal av straffesaker
- Ha kontakt med samarbeidspartnarar
- Utføre sivil rettspleie- og forvaltningsoppgåver

Leiar av tenesteeining kan vere lensmann eller politistasjonssjef.

Ein geografisk driftseining kan innehalde fleire tenesteeiningar. Leiar av geografisk driftseining skal og vere leiar av ein tenesteeining og leiar av ein tenestestad.

Kva inneber oppgåvene og krava til tenestetilbodet?

Definisjonar:

Tenestestad: Politistasjon eller lensmannskontor (ein fysisk stad)

Tenesteeining: Eit geografisk område som kan innehalde fleire tenestestader

Geografisk driftseining: Eit geografisk område som kan innehalde fleire tenesteeiningar

Leiar av tenestestad kan vere lensmann eller politistasjonssjef.

Leiar av tenesteeining kan vere lensmann eller politistasjonssjef.

Leiar av geografisk driftseining skal og vere leiar av ein tenesteeining og leiar av ein tenestestad.

Kva skal ein tenestestad vere?

Tenestestadene er dei lokale lensmannskontora og politistasjonane, og dei skal levere etterforskning og politioperativ teneste. Dei skal vere meir enn eit "polititorg" eller ein informasjonsskranke. Tenestestaden skal ut frå definisjonen utføre oppgåver som inneber at det må vere politiutdanna tenestepersonar ved tenestestaden.

Saman med andre tenestestadar i same eller andre tenesteeiningar, og vanlegvis innan same geografiske driftseining, vil dei ha vaksamarbeid. Dette kan vere i form av heilkontinuerleg teneste eller beredskaps- eller heimevakt, eller ein kombinasjon av desse.

Vest politidistrikt vil arbeide for at vi får fleire patruljer i aktiv patruljeteneste og vi vil då trenge mindre beredskaps- og heimevaktteneste i framtida. Heimevakt er ikkje ein effektiv tenesteform og når uttrykking er naudsynt kostar ordninga mykje pengar og personalressursar. Difor vert terskelen for når mannskapa rykkjer ut frå heimevakt høgare enn naudsynt. Endringa av arbeidsmetodikk, sjå avsnitta om Politiarbeid på staden og Felles straffesaksinntak nedanfor, vil vere eit viktig bidrag til å flytte fleire polititenestepersonar ut av kontora og ut i operativ patrulje- og etterforskingsteneste.

Tenestestadene skal ha fleksible opningstider som gjer det mogleg å få gjort tenester hos politiet utanfor kontortid minst ein dag i veka. Vanlegvis vil ein tenestestad ha open ekspedisjon i kontortida.

Tenestestadene skal bidra til tenesteeininga sitt kriminalitetsførebyggjande arbeid. Politikontakten er her eit viktig verkemiddel. Politikontakten skal vere ein erfaren polititenesteperson som har god lokalkunnskap og helst eit godt nettverk i kommunen. I tillegg skal sjølvstendige polititenestepersonane som driv med vakt- og patruljeteneste drive med kriminalitetsførebyggjande arbeid. Det gjer dei i stor grad berre ved å vere meir til stades i sine lokale miljø. Kriminalitetsførebyggjande arbeid skal ikkje berre drivast av politikontaktane og andre tenestepersoner som vi avset berre til denne typen teneste. Førebygging skal vere politiet sin hovudstrategi. Politikontakten skal bidra til betre koordinering av kommunane og politiet sitt kriminalitetsførebyggjande arbeid. Her må det gjerast lokale tilpassingar i dei ulike kommunane som kan avtalast i Politiråda.

Etterforskinga av dei fleste typar straffesaker skal skje i dei geografiske driftseiningane, men for å sikra raskare handsaming og likare prioriteringar av sakene skal det opprettast eit såkalla Felles straffesaksinntak i alle dei 12 nye politidistrikta. Målet med Felles straffesaksinntak er at så mange straffesaker som mogleg skal kunne slutførast så tidleg som mogleg, før dei fordelast til tenestestadane, sjå avsnittet om Felles straffesaksinntak nedanfor. Dei straffesakene som ikkje finn si løysing innan den tida Felles straffesaksinntak arbeider med dei, vil i all hovudsak bli etterforska ved tenestestadane og tenesteeininga desse høyrer under. Nokre sakstyper og nokre enkeltsaker er likevel så komplekse, omfattande eller alvorlege at dei krev ei eiga etterforskningsgruppe med særskilt kompetanse. Desse sakene kan bli etterforska ved andre einingar, til dømes Felles etterforskingseining for heile Vest politidistrikt.

Tenestestadene skal ha kontakt med samarbeidspartnarar. Politikontaktane er nemnt. I tillegg vil nokre tenestestader ha kontakt med Brannvesen, helsetenester, ambulanse, NSB, Statens Vegvesen, Fylkeskommune, Forsvaret, særskilte objekt, skular mv. Tenesteeininga skal vere i stand til å ivareta denne lokale kontaktrolla, som i praksis vil utførast av tilsette ved dei enkelte tenestestadene.

Tenesteeiningane

Tenesteeiningane skal samla levere tilstrekkeleg ressursar til vakt- og patruljeteneste i sitt område. Tenesteeininga skal ha fokus på kriminalitetsførebyggjande arbeid, slik det er omtalt for tenestestadene. Den skal også ha kontakt med samarbeidspartnarar, og sikre god dialog og samhandling med desse. Fleksible opningstider ved tenestestadene er kommentert tidlegare. Minst ein tenestestad i tenesteeininga må ha langope minst ein dag i veka slik at publikum kan få gjort polititenester utanfor arbeidstida. Dette treng ikkje vere den same kvar dag.

Tenesteeiningane skal etterforske det store fleirtal av straffesaker, og samla bidra til kvalitet på etterforskningsarbeidet innan den geografiske driftseininga. Politiet skal gjennom nærpolitireforma heve kvaliteten på etterforskningsarbeidet. Dette skal skje ved hjelp av likare prioriteringar, raskare saksavgjerd, betre leiarkompetanse innan etterforskningsfaget og eit formelt krav til årleg godkjenning og vedlikehald av kompetanse for etterforskarar ved tenesteeiningane, sjå avsnittet om etterforskningsløftet.

Tenesteeininga skal samla, ved tilhøyrande tenestestader, utføre sivil rettspleie- og forvaltningsoppgåver. Dei sivile rettspleieoppgåvene er først og fremst tvangssaker (saker etter tvangsfullbyrdingslova), men og gjeldsordningssaker og sekretariat for forliksråda. Disse oppgåvene kan bli gjort i samarbeid mellom fleire tenestestader eller i samarbeid med Namsfogden i Bergen. Overordna ligg dette ansvaret hos den geografiske driftseininga, og Felles eining for sivil rettspleie, i politidistriktet.

Forvaltningsoppgåver skal tenesteeiningane kunne handtere. Dette gjeld våpensaker, førarkortsaker, pass, vaktelskap, løyver og utlendingssaker. Nokre av disse oppgåvene er komplekse og krev spesiell utdanning eller kompetanse. Disse behandlast i samarbeid med andre tenestestadene i tenesteeininga, eller saman med Felles eining for forvaltning eller Felles eining for sivil rettspleie.

Til slutt er det krav om at tenestestadene i tenesteeininga er lokalisert slik at 90% av innbyggjarane i politidistriktet kan nå sin næraste tenestestad innan 45 minuttar, viss ein køyrer langs veg eller veg i kombinasjon med ferje. Den næraste tenestestaden treng ikkje vere tenestestaden i eigen kommune, i eigen tenesteeining eller eigen geografisk driftseining. For nokre innbyggjarar kan næraste tenestestad vere eit anna lensmannskontor eller politistasjon enn den som ligg i eigen kommune eller som ein etter geografisk inndeling høyrer til.

Endring av arbeidsprosessar - "Politiarbeid på staden"

Politiarbeid på staden er eit prosjekt kor målet er at fleire saker ferdigstillast på staden for hendinga. Meir effektiv bruk av informasjonsteknologi gjer politipatruljen i stand til å behandle saker utan opphald. Prosjektet er no i gjennomføringsfasa i Vest politidistrikt og vi har starta med opplæringsaktiviteter. Det er mykje nytt i denne metodikken som vil kome innbyggjarane til gode. Det har vore 3 pilotdistrikt for konseptet sidan 2014. Dette er tidlegare Rogaland politidistrikt (Stavanger og Sandnes), tidlegare Vestfold politidistrikt og Troms politidistrikt. Pilotdistrikta omtalar arbeidsmetoden som ein revolusjon innan politiarbeidet.

Vest politidistrikt vil nytta iPhone og iPad til opptak av lydavhøyr på staden for den hendinga som skal undersøkast. På denne måten kan avhøyr av fornærma, vitne, mistenkte og andre takast direkte på staden og avhøyrret kan leggjast direkte inn i politiet sitt straffesakssystem. Avhøyrret kan spelast av direkte på datamaskina til politietterforskarer eller påtalejuristen som skal avgjere saka. Dei tekniske hjelpemidla gir moglegheit for å ta bilete og video av bevis og sende dei direkte til Operasjonssentralen, eller leggje dei direkte inn i straffesaka. På beredskapssida vil patruljane ha tilgang til felles kartverk, dei vil sjå andre patruljar sine posisjonar og dei vil kunne lese og dele både sentralt og lokalt planverk. Dette har vist seg viktig ved større hendingar der dei lokale patruljane forsterkast av patruljar frå andre delar av distriktet.

Etterforskinga skal i større grad skje ute på staden og i mindre grad inne på kontoret. Det vil føre til at patruljane i mindre grad blir avhengige av å oppsøke eit kontor for å skrive rapportar etter å ha vore på ein åstad. Publikum vil i større grad sleppe å møte hos politiet på

lensmannskontoret eller politistasjonen for å gje politiforklaring. Erfaringar frå pilotane tilseier at politiarbeid på staden gjer at saker kan avgjerast raskare og at fleire saker blir løyst. I tillegg aukar rettstryggleiken for både fornærma, vitne og mistenkte, sidan forklaringane er teken opp på lyd.

Etterforsningsløftet

Etterforsningsløftet skal betre kvaliteten i etterforskinga. Med kvalitet meinast i denne samanhengen ikkje berre kor grundig og riktig sakene er etterforska, men og om dei har fått ei riktig prioritering og kor raskt dei er avgjorde. Felles straffesaksinntak for Vest politidistrikt er ein del av dette, sjå avsnittet nedanfor.

Etterforsningsløftet skal gi etterforsningsleiarar meir kompetanse innan leiing av straffesaketterforsking. I tillegg skal kvar einaste medarbeidar som arbeider med etterforsking som fag, få årleg opplæring og gå gjennom ei årleg godkjenning. Godkjenninga skal avdekke om etterforskaren har høg nok kompetanse til å kunne gjere etterforskararbeid. Fyller vedkommande ikkje krava, må han eller ho tilførast meir kompetanse.

Felles straffesaksinntak

Politiet har i dag ei utfordring med lange ventetider før ei straffesak blir avgjord. Samtidig har ei rekkje undersøkingar vist at kvaliteten på arbeidet med straffesakene er ulik, avhengig av kor hendinga har funne stad. Vi veit også at politiet prioriterer like saker ulikt, sjølv innanfor det same geografiske området. Eit felles straffesaksinntak har derfor som mål å sikre lik prioritering og jamn kvalitet på all etterforsking. Vidare vil tidleg involvering av etterforsningsleiing, påtale og andre spesialiserte tenester sikre betre kvalitet, nærare hendingane, altså så tidleg som mogleg etter at hendinga har funne stad. Det skal likevel fortsatt vere slik at like saker kan prioriterast ulikt, viss det trengs ut frå lokale omsyn.

Felles straffesaksinntak er ein funksjon som er under etablering for å kople på straffesaksleiing og påtalekompetanse allereie når politipatruljen er på staden, slik at saka kan få den riktige prioriteringa. I Felles straffesaksinntak skal taktiske etterforsningsleiarar saman med påtalejuristar og kontorstøtte overvake saksstraumen i heile Vest politidistrikt og setje i verk nødvendige etterforskingstiltak.

Bakgrunn for å endre organisasjonsstrukturen i politiet

Gjørv-kommisjonen peikte på mykje som ikkje fungerte godt nok i politiet. Organiseringa understøtta ikkje føremåla, kommunikasjonen var for dårleg, ressursane fann ikkje kvarandre, det var ikkje tilstrekkeleg med mannskap i operasjonssentralane og moderne teknologi som var tilgjengeleg var ikkje tatt i bruk.

Politianalysen (NOU 2013: 9 Eitt politi – rusta til å møte framtida sine utfordringar, levert 19. juni 2013) bygde vidare på dette og framheva at økonomiske ressursar ikkje vart nytta effektivt. Politiet har spart seg til "fant" på mange område med utslitne kjøretøy, dårlege IKT system og løysingar, ingen system for fagleg utvikling osv. Dette har i sin tur leia til ulik kvalitet mellom politidistrikta og manglande erfaringslæring og kompetanseoverføring både innanfor politidistrikta og mellom politidistrikta.

Desse utgreiingane leia vidare til Prop. 61 LS (2014-2015) om endringar i politilova mv. (tryggleik i kvardagen – nærpolitireforma) som var ei tilråding frå Justis- og beredskapsdepartementet 6. mars 2015, godkjend i statsråd same dag og Innst. 306 S (2014-2015), som er innstillinga til Stortinget frå justiskomiteén.

Hovuddelen av forliket mellom Arbeiderpartiet, Høyre, Fremskrittspartiet, Kristelig Folkeparti og Venstre omhandlar nærpolitiet, lokal struktur med lokal forankring og kultur og leiing, der regjeringa får klare føringar for både prosessen og resultatet fleirtalet på Stortinget forventar av nærpolitireforma.

Kvifor endrar vi?

For å følgje opp pålegga frå Stortinget er det ikkje nok berre å endre organisasjonsstrukturen. Politiet tek og i bruk nye arbeidsmetodar, jf. avsnitta ovanfor. Vi har fått nye tekniske hjelpemiddel tilgjengeleg og ny teknologi utviklast. Politiet har ikkje vore flinke til å utnytte den teknologien som har vore tilgjengeleg for å utvikle arbeidsprosessar i takt med teknologiutviklinga. Dette vil politiet endre på. Fram til no har vi vore avhengige av lokale "eldsjeler" som har teke i bruk teknologi og som har endra arbeidsmetodar for seg sjølv og dei næraste kollegaene. For å nytte potensialet i dei nye arbeidsmetodane må vi endre til ein struktur som støtter eit apparat for utvikling, opplæring og likare prioriteringar. Rollefordelinga i dei ulike ledda i politiorganisasjonen må bli tydelegare, ikkje berre for eigne medarbeidarar, men også for samarbeidspartnarar i kommunar og andre lokale organisasjonar. Dei nye tenestestadane og tenesteeiningane vil vere dei klart viktigaste einingane for kommunale etatar å samarbeide med.

Nærpolitireforma skal gje publikum eit betre tilbod. Målet er at politiet skal vere meir til stades. Fleire tenester vil publikum kunne gjere på nett. Mindre tid inne på lensmannskontora og politistasjonane gjev meir tid ute i patruljebilane og ute blant publikum. Når politiet er på staden for ei hending er dei betre rusta til å gjere meir politiarbeid. Dei har hjelpemiddel og fagleg støtte som set dei i stand til å starte etterforskning og nokre gongar slutføre etterforskninga ute på staden. Disse tiltaka tillét politiet å redusere talet på tenestestader.

Ved vurderinga av ny organisering er det heilt avgjerande å kunne sjå endringane i politietaten i samanheng. Ny og styrka operasjonssentral, ny arbeidsmetodikk for operative mannskaper og andre endringar må sjåast i samanheng med behovet for kontinuerleg utvikling i takt med endringar elles i samfunnet.

Politimeisteren sitt forslag til inndeling av Vest politidistrikt i tenesteeiningar med tilhøyrande tenestestader

Politidistrikta tok i juni i år imot oppdragsbrev frå Politidirektoratet kor vi blei bedne om å starta arbeidet med å effektivisera den lokale organisasjonsstrukturen. I Vest politidistrikt blei det då sett ned ei arbeidsgruppe som fekk i mandat å utarbeida minst to forslag til organisering av tenestestader, tenesteeiningar og geografiske driftseiningar. Politimeisteren har hatt eit fellesmøte med kommunane 24.8.16. Kommunane har vore invitert inn i styringsgruppa som har hatt to møter, 5.9.16 og 5.10.16.

Arbeidsgruppa leverte sin rapport 3.10.16. Denne er tidlegare sendt kommunane. Rapporten blei behandla i styringsgruppa med kommunale representantar 5.10.16.

Vi legg her fram politimeisteren sitt forslag om organisering i tenesteeiningar med tilhøyrande tenestestader. Forslaget er ein justert versjon av arbeidsgruppa sine to forslag.

Innspel frå kommunane

Arbeidsgruppa har vurdert innspela frå kommunane. I tillegg tok vi imot tilbakemeldingar på arbeidsgruppa sine to forslag om organisering i styringsgruppemøtet 5.10.16. Vi opplevde kommunane som samstemde i to kvalitative ønsker til politiet som kjem tydeleg fram:

- Ein beredskap som gjer at politiet kan respondere på ein relevant måte. Dette inneber å respondere innanfor ei relevant tidsramme
- Eit lokalt politi som er synleg på ulike lokale plan, som samarbeider med kommunale etatar og som ikkje berre kjem når dei er kalla ut til ulike hendingar

Spesielt frå mindre kommunar er vi tydeleg gjort merksame på faren for at patruljar i praksis rutast inn mot meir urbane strøk rundt regionsentra og byar. Dette er ein risiko som fleire kommunar har erfaring med.

Kommunane ynskjer konkrete tilbakemeldingar frå politiet om korleis ein ser føre seg at ein skal kunne levere på desse områda.

I det følgjande vil vi forsøke å seie noko om desse viktige momenta.

Vi presiserer først at det her er snakk om polititeneste som skal leverast av tenesteiningane med tilhøyrande tenestestader. Tenesteiningane skal organiserast under geografiske driftseiningar. Geografisk driftseining er eit organisatorisk ledd som skal kunne flytte ressursar på tvers av tenesteiningane, handsame felles interne administrative oppgåver, drive fram utviklingsarbeid og forvalte spesialkompetanse som den einskilte tenesteining ikkje vil ha sakstilfang til å kunne vedlikehalde. I sum skal den geografiske driftseininga kunne handtere det største volumet av kriminalitetsutfordringar utan ressurstilførsel frå andre einingar i politidistriktet. Denne delen av nærpolitireforma skal forhandlast på vanleg måte med fagforeiningane lokalt etter Hovudavtalen i Staten, mens inndeling av distriktet i tenesteiningar og tenestestader skal avgjerast av politidirektøren etter råd frå politimeisteren.

Politimeisteren ønskjer likevel å invitere kommunane til høyring også om dei geografiske driftseiningane. Det er ein fordel for prosessen frem mot at politimeisteren skal gi si tilråding til Politidirektoratet om tenesteiningar med tilhøyrande tenestestader, at kommunane har gjeve råd til politimeisteren også om dette tema så tidleg som mogleg. Politimeisteren ønskjer ein intern diskusjon i politidistriktet om strukturen og ser det som naturleg at tenestestader, tenesteiningar og geografiske driftseiningar her kan handsamast under eitt. Høyringsinstansane kan ta utgangspunkt i politiet sin interne arbeidsgruppe sine to forslag ved utarbeiding av uttale. Arbeidsgruppa sin rapport er tidlegare sendt kommunane.

Inndeling i geografiske driftseiningar må og sjåast i samheng med etableringa av funksjonelle driftseiningar i distriktet. Dette er einingar som skal ha ansvar for ulike fellestenester på distriktsnivå. For å sikre at det meste av tenesteproduksjonen skal kunne skje ute ved tenesteiningane, er det viktig at størrelsen på dei geografiske driftseiningane balanserast mot størrelsen på dei funksjonelle einingane, slik at mest mogleg av dei spesialiserte tenestane kan leggast ut i distriktet. Ei intern arbeidsgruppe legg fram forslag til organisering av dei funksjonelle einingane 1.11.16.

Ein beredskap som set politiet i stand til å kunne yte relevant respons

Politiet sin beredskap er som beskrive over basert på aktiv teneste heile døgeret eller reserveteneste (heimevakt). Dette varierer i politidistriktet ut frå geografi, demografi og lokalt kriminalitetsbilette.

Ved endring i strukturen vil ein kunne ha fleire patruljar på heilkontinuerleg teneste. Det blir etablert ein operasjonssentral for heile Vest politidistrikt. Det innførast krav til grunnopplæring og vedlikehaldstrening for operatørane i sentralen. Dette vil bli ei styrking av kompetansen slik at operasjonssentralen skal handtere både store og meir daglegdagse hendingar på ein betre måte. Ny operasjonssentral skal drive aktiv styring av alle operative patruljar i Vest politidistrikt. Slik skal vi unngå situasjonar der operasjonssentralen held ledig patruljar av beredskapsomsyn i ein kommune, mens publikum opplever at det ikkje blir respondert på straffbare hendingar i ein annan.

Næraste ressurs skal sendast til ei hending, uavhengig av distriktets interne organisatoriske grense.

Politikontaktane ved tenesteeiningane eller beredskapskontaktar ved dei nye geografiske einingane vil få i oppdrag å utarbeide lokale planar for korleis politiet skal ta seg raskt fram til stader med vanskeleg tilkomst.

Frå politimeisteren si side er det ein føresetnad at politiet sine lokale beredskapsplanar som vedkjem kommunane blir gjort greie for i dei nye politiråda. Vidare at relevant eining/person frå politiet lokalt følgjer opp samarbeid med lokale beredskapsaktørar.

Eit lokalt politi som er synleg på ulike lokale plan

Politimeisteren foreslår ein struktur på tenestestadane med 28 lensmannskontor og politistasjonar med publikumsekspedisjon. Dette er ein reduksjon på 18 tenestestader. Kontora som ikkje blir ført vidare hadde sterkt redusert opningstid og hadde ikkje kapasitet til å yte dei tenestene som skal kunne ytast frå ein slik stad. Dei 28 som blir attende skal organiserast i tenesteiningar som skal ha opningstid ut over vanlig kontortid minst 1 dag pr. veke ved minst eitt av kontora.

Førebygging

Det førebyggjande arbeidet i dagens politidistrikt er av varierende kvalitet. Det er liten grad av sentral koordinering og kvalitetskontroll. Ved ny organisering vil det førebyggjande arbeidet bli betre organisert og formalisert opp mot kommunar og andre samarbeidspartar. Kvar kommune skal vite kven som er deira kontaktperson hos det lokale politiet. Rolla som politikontakt blir viktig i det førebyggjande arbeidet. Rolla må utviklast nærare gjennom samarbeid i dei nye politiråda.

Politiråda skal vere det øvste samarbeidsorganet mellom kommunane og det lokale politiet. I råda skal kommunar og politi kunne utfordre kvarandre og samordne ressursar. Politiet skal gjere greie for status på kriminalitetsbiletet og gjennom framlegg av analysar gjere greie for alt frå ulike kriminalitetsdrivarar ein ser er i framvekst, til einskilde miljø ein ser er i risikozonen for å starte med kriminell aktivitet.

Politidistriktets Funksjonelle eining for førebygging skal sjå til at dei lokale einingane opparbeider seg kompetanse til å drive det førebyggjande arbeidet på ein effektiv måte. Sjølv

det operative førebyggjande arbeidet skal i all hovudsak finne stad ved tenestestadene og tenesteeiningane.

Vurdering

Det er helt sentralt at dei nye tenesteeiningane organiserast slik at ein får fagleg god og kostnadseffektiv utøving av tenesta. Formålet med nærpolitireforma er blant anna å sikre at fleire politiressursar kan nyttast til politiet sine kjerneoppgåver. Det er viktig å sikre at ny organisering ikkje fører med seg meir byråkrati. Dette skal sikrast med færre og større tenestestader og tenesteeiningar, slik at vi dermed kan effektivisere ressursbruk til administrativ styring og leiing.

For å sjå heilskapen i arbeidet med å forbetre politiet må ein ta med seg kjennskap til dei kvalitetsmessige endringane som no skjer i politiet og som vi har gjort greie for i innleiinga av høyringsinvitasjonen.

Ved å samle ressursane på færre tenestestader i dei nye tenesteeiningane vil ein kunne legge til rette for større fagmiljø. Spesielt dei som jobbar ved dei minste tenestestadene vil dra nytte av dette i eit lengre perspektiv. Utvikling av den enkelte medarbeidar vil bli betre ved at vi kan tilby eit større erfaringstilfang, noko som igjen vil gje synergjar og bidra til ei samla betre utnytting av ressursane, samtidig som publikum vil få betre kvalitative tenester.

Det vil ta tid å rute sparte utgifter frå husleige inn i fleire politistillingar eller til investeringar i utstyr. Nokre av dei føreslåtte tenestestadene kan ikkje ta i mot fleire medarbeidarar og dei må utvidast eller utbetrast. Politidistriktet får ikkje dekka inn investeringsbehov som kjem som følgje av reforma og ein generelt vanskeleg ressursituasjon gjer at reformarbeidet må planleggast innanfor dagens bemanning. Vi har likevel tru på at å innrette organisasjonen til å støtte nye og meir moderne arbeidsmetodar og prosessar over tid vil frigjere ressursar, både til meir etterforsking av dei alvorlegaste lovbrota og til å ha fleire synlege patruljar ute blant publikum.

Styring og leiing

Driftseiningane i dagens struktur leiast og koordinerast på ulikt vis. Dette er ein naturleg konsekvens av at størrelse og ansvar for den einkilde eining er ulik. Det same er den interne organiseringa av desse einingane. Som ein følgje av dette blir den interne styringa og leiinga ulik, noko som fram til no har gjeve for ulik kvalitet på tenestene. Når einingane har for ulike føresetnadar blir det vanskeleg å dele erfaringar og å lære av kvarandre.

Større einingar vil og gi leiarane betre vilkår til å utøve leiarrolla og drive fagleg leiing og styring. Gjennom noko sentralisering i større einingar vil einingane kunne tildelast stor grad av autonomi utan at kvaliteten på tenestene vert for ulik innanfor elles like omgjevnader. Vi har tru på at noko meir standardisering av arbeidsprosessar, tydelegare strategi og organisatoriske einingar med ein størrelse som gjev einingane rom til å løyse dei oppgåvene dei har ansvar for, vil vere effektivt i kombinasjon med leiarar med fullmaktar og tydeleg ansvar. Dette i motsetnad til mindre einingar som er avhengige av ressursar frå andre organisatoriske einingar for å kunne løyse oppgåvene dei har ansvar for. Slik organisering vil kunne fragmentera ansvar ute i einingane og resultere i interne kampar om ressursar.

I ei verksemd som politiet er fleksibilitet særst viktig for effektiv ressursutnytting. Dagens organisering med mange små tenesteeiningar vurderast å gi lite fleksibilitet. Mange små

einingar gjev få stordriftsfordeler, det gir unødig byråkrati og allokering av ressursar tek for lang tid.

I nokre samanhengar må tenesteeiningane kunne handtere større saker og prosjekter som går over tid. Dette er vanskeleg med mange og små einingar kor den einskilde leiar har ansvar for resultatet i sin eigen eining. Strukturen i dag bidreg i liten grad til at einingane har tilstrekkeleg med ressursar med riktig kompetanse til å yte fullverdige tenester til ein kvar tid.

Risiko og sårbarheits vurdering

Arbeidsgruppa har gjort ei vurdering av risiko og sårbarheit av sine forslag. Denne er også aktuell for politimeisteren sitt forslag. Vurderinga er lagt ved.

Forslag

For å støtte dei politiske måla med nærpolitireforma og styrke politiet der innbyggjarane bur og ferdast, tilrår politimeisteren at nokre tenestestader leggjast ned eller slås saman med andre, slik at tenestestadene sjølv kan setjast i stand til å løyse dei oppgåvene som er lista opp i innleiinga. Vidare at tenesteeiningane vert store nok til å kunne levere dei krava til kvalitet som er gjort greie for same stad. Dette fører med seg at politimeisteren sitt forslag om inndeling i tenestestader og tenesteeiningar ser slik ut:

POLITIET

Tjenesteenhet	Tjenestested	Kommune (m innbyggertall)	Bef sammensetning (Unge under 23 år.)	Ant straffesaker 2014/2015	Krim rate (straffesaker pr 1000 innbygger)
Nordfjord	Vågsøy	Vågsøy(6046), Selje(2774)	29 %	254/247	20,9
	Eid	Eid(6015)	31 %	237/297	
	Stryn	Stryn(7168), Hornindal (1200)	30 %	315/288	
Sunnfjord	Flora	Flora(11923)/ Bremanger (3864)	31 %/27 %	782/648	36,3/13,1
	Førde	Førde (12900), Naustdal (2840), Gaular (2942), Jølster (3020)	32 %/30 %/31 %	964/937	32,3 (Førde og Naustdal)/12,8/23,1
	Gloppen	Gloppen (5784)	31 %	157/110	
	Fjaler Høyanger	Fjaler (2830), Askvoll (3023), Hyllestad (1395) Høyanger (4161), Balestrand (1294)	30 %	198/132 203/188	14,5/13,3/12,1
Sogn	Sogndal	Sogndal (7839), Leikanger (2298), Luster (5093)	29 % /30 %/29 %	460/457	22,2
	Vik	Vik (2689)		69/106	
	Lærdal eller Årdal?	Lærdal (2172), Aurland (1764), Årdal (5359),		882/727	
Bergen	Bergen sentrum	Bergen (96 407)	22 %	16029/13566	67,5
	Bergen Sør	Bergen (69 594)	32 %	3660/3316	
	Bergen Nord	Bergen (62 694) inkl. Osterøy	29 %	3090/3068	
	Bergen Vest	Bergen (55 544)	27 %	2304/2070	
Sotra, Askøy og Øygarden	Sotra	Fjell, Sund, Øygarden (36 697)	33 %	2536	29,5
	Askøy	Askøy (28 380)	33 %	2476	
Nordhordland	Nordhordland	Lindås (15 607), Meland (7812), Austrheim (2858), Radøy (5077), Modalen (381), Fedje (576), Gulen (2370), Masfjorden (1701), Solund (785)	31 %	1393/1181	25,2
	Masfjorden		27 %	138/144	18,8
Voss	Voss	Voss (14 425), Eidfjord (925), Granvin (920), Ulvik (1116)	28 %	940/1014	31,8
Vaksdal	Vaksdal	Vaksdal (4135)			
Hardanger	Hardanger	Odda (6930), Ullensvang (3401), Jondal (1104)	26 %	874/665	34,2
Kvinnherad	Kvinnherad	Kvinnherad (13271)(minus Hatlestrand og Ølve)	29 %	459/329	19,2
Kvam	Kvam	Kvam (8475), Samnanger (2443),	28 %	268/276	
	Fusa	Fusa (3876) (pluss Hatlestrand og Ølve)	26 %	231/248	
	Tysnes	Tysnes (2797)			
Os	Os	Os (19742)	32 %	1039/941	35,8
	Austevoll	Austevoll (5118)	32 %	135/119	15,8

Vest politidistrikt

Politimeisteren
Post: Postboks 285 Sentrum, 5804 BERGEN
Besøk: Allehelgensgate 6

Tlf: 55 55 63 00
Faks: 55 55 65 50
E-post: post.vest@politiet.no

Org. nr.:
Giro:
www.politi.no

POLITIET

Sogn og Fjordane fylke

Tre tenesteiningar med tilhøyrande tenestestader

- **Nordfjord**
 - Vågsøy
 - Eid
 - Stryn

- **Sunnfjord**
 - Flora
 - Førde
 - Fjaler
 - Høyanger
 - Gloppen

- **Sogn**
 - Sogndal
 - Vik
 - Lærdal eller Årdal

Politimeisteren har særleg sett på arbeidsgruppa si vurdering av tenestestadene Lærdal og Årdal, og vil foreslå at det skal vere bare eitt kontor i dette området som plasserast i anten Årdal eller Lærdal. Politimeisteren ber om uttale frå høyringsinstansane om kor kontoret bør plasserast, og vil først ta stilling til dette når saka skal sendast til Politidirektoratet.

Hordaland fylke unnateke kommunane Bergen, Askøy, Fjell, Sund og Øygarden

Seks tenesteiningar med tilhøyrande tenestestader:

- **Nordhordland**
 - Masfjorden
 - Nordhordland

- **Voss**
 - Vaksdal
 - Voss

- **Hardanger**
 - Hardanger

- **Kvinnherad**
 - Kvinnherad

- **Kvam**
 - Fusa
 - Tysnes
 - Kvam

- **Os**
 - Austevoll
 - Os

Vest politidistrikt

Politimeisteren
Post: Postboks 285 Sentrum, 5804 BERGEN
Besøk: Allehelgensgate 6

Tlf: 55 55 63 00
Faks: 55 55 65 50
E-post: post.vest@politiet.no

Org. nr.:
Giro:
www.politi.no

Kvinnherad og Hardanger blir foreslått som tenesteiningar med ein tenestestad kvar. Tenesteining Kvinnherad skal dekke Kvinnherad unnateke Hatlestrand og Ølve. Lensmannskontoret i Kvinnherad blei i 2010 flytta til Husnes i Kvinnherad etter prosess med Kvinnherad kommune, tenestemannsorganisasjonar og lensmannen. Samtidig blei to mindre kontor nedlagd i regionen. Kontoret ligg no nært dei fleste innbyggjarane i kommunen, samtidig som det ligg geografisk helt i sørenden av ansvarsområdet sitt. Dette gjør at avstanden blir for stor mellom tenestestadene i Odda og i Husnes til at politimeisteren vil legge desse i same tenesteining.

Kommunane Bergen, Askøy, Fjell, Sund og Øygarden

To tenesteiningar med tilhøyrande tenestestader:

- **Bergen**
 - Bergen sentrum
 - Bergen Nord
 - Bergen Sør
 - Bergen Vest

- **Sotra, Askøy og Øygarden**
 - Askøy
 - Sotra og Øygarden

Politimeisteren støttar den samla arbeidsgruppa sitt forslag om to tenesteiningar i desse kommunane, men ikkje forslaget om å leggje ned bydelstasjonane i Bergen. Forslaget er for lite utgreia både når det gjeld korleis politiet skal jobbe i bydelane i Bergen og når det gjeld beredskap mot større hendingar, som mellom anna terrortilslag og annen anslagsstyrt kriminalitet. Det vil kunne bli for sårbart om politiet i Bergen skulle samle all sin aktivitet i eitt bygg. Det blir og for tidleg å gjere seg avhengig ein prosess rundt nytt Politihus i Bergen som tidlegast vil vere ferdig for innflytting innan 7 til 8 år.

Oppsummering

Det er sjølvsagt viktig at politiet har kontor i byer, bygder og tettstader der folk bur og ferdast. I dag har Vest politidistrikt mange små kontor som store deler av veka ikkje er opne og ikkje har mannskap til stades. Politiet bind i dag opp mykje ressursar i form av pengar og personell til lokale som ikkje er mykje i bruk. Politiet ønskjer i staden å nytte pengane til operativ polititeneste. Dei som jobbar ved nokre av kontora kan og utføre ei betre politioperativ teneste for publikum dersom dei er ute på patrulje der folk bur og ferdast.

Målet er at politiet skal bli meir tilgjengeleg sjølv om nokre kontor no blir foreslått nedlagde. Gjennom vakt samarbeid som kan delast mellom eit større tal polititenestepersonar skal vi forsøke og auke talet på timar med aktiv polititeneste i den nye organisasjonen og graden av tid som nyttast til heimevakt kan reduserast. Samla sett er målet at politiet skal bli meir tilgjengeleg for innbyggjarane.

Med helsing

Kaare Songstad

politimeister

Dokumentet er elektronisk godkjend utan signatur.

Sakshandsamar:

Helge Stave

prosjektleder